

Nazwa kwalifikacji: **Przygotowywanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych**
Symbol kwalifikacji: **CHM.03**
Numer zadania: **01**
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **180** minut.

CHM.03-01-24.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2024

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz KARTĘ OCENY na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Korzystając z zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym procedur oraz wyciągów z kart charakterystyk substancji chemicznych przygotuj dokumentację związaną z zaplanowaniem i realizacją prac analitycznych dotyczących przygotowania:

- 200 g roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 12% (m/m),
- 50 g roztworu wodorotlenku sodu,
- 200 cm³ roztworu kwasu solnego o stężeniu 0,2 mol/dm³.

Wykonaj potrzebne obliczenia, sporządź wykaz prac niezbędnych do przygotowania roztworów, wykaz sprzętu laboratoryjnego oraz uzupełnij formularze etykiet, którymi należy opisać przygotowane roztwory. Sporządź wykaz środków ochrony indywidualnej, które należy zastosować podczas przygotowania roztworów.

Do obliczeń przyjmij:

- gęstość wody destylowanej: 1,00 g/cm³
- gęstość roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 95%: 1,84 g/cm³

Rezultaty przedstaw w tabelach 1-4 dokumentacji.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Ocenie podlegać będą 4 rezultaty:

- Tabela 1. Dokumentacja dotycząca przygotowania 200 g roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 12% (m/m),
- Tabela 2. Dokumentacja dotycząca przygotowania 50 g roztworu wodorotlenku sodu,
- Tabela 3. Dokumentacja związana z przygotowaniem 200 cm³ roztworu kwasu solnego o stężeniu 0,2 mol/dm³,
- Tabela 4. Wykaz środków ochrony indywidualnej.

Procedura 1. Przygotowanie 200 g roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 12% (m/m)

Odczynniki:

Kwas siarkowy(VI), roztwór o stężeniu 95% i woda destylowana.

Odmierzyć obliczoną objętość kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 95%, przenieść do zlewki zawierającej obliczoną objętość wody destylowanej i wymieszać roztwór bagietką. Roztwór przenieść do butelki, opisać etykietą.

Procedura 2. Przygotowanie 50 g roztworu wodorotlenku sodu

Odczynniki:

Wodorotlenek sodu cz.d.a. i woda destylowana.

Odważyć w naczynku wagowym na wadze laboratoryjnej 4,0 g wodorotlenku sodu. Odmierzyć cylindrem miarowym potrzebną objętość wody destylowanej i wlać do zlewki. Przenieść ilościowo odważony wodorotlenek sodu do zlewki. Wymieszać roztwór bagietką do całkowitego rozpuszczenia substancji. Roztwór przenieść do butelki, opisać etykietą.

Obliczyć stężenie procentowe (m/m) przygotowanego roztworu.

Procedura 3. Przygotowanie 200 cm³ roztworu kwasu solnego o stężeniu 0,2 mol/dm³

Odczynniki:

Kwas solny, roztwór o stężeniu 1 mol/dm³ i woda destylowana.

Odmierzyć obliczoną objętość roztworu kwasu solnego o stężeniu 1 mol/dm³ i rozcieńczyć wodą destylowaną w kolbie miarowej. Kolbę uzupełnić wodą destylowaną do kreski, zamknąć korkiem i wymieszać zawartość. Roztwór opisać etykietą.

Wyciągi z kart charakterystyki substancji chemicznych

Kwas siarkowy(VI), 95% roztwór

Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożenia

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Środki ochrony indywidualnej:

Ochrona ciała - odzież ochronna

Ochrona rąk - rękawice ochronne odporne na działanie chemikaliów wykonane z gumy nitylowej lub innego materiału zalecanego przez producenta rękawic

Ochrona oczu - gogle ochronne

Kwas siarkowy(VI), 12% roztwór

Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożenia

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Wodorotlenek sodu, stały

Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

H290 Może powodować korozję metali.

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożenia

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Środki ochrony indywidualnej:

Ochrona ciała - odzież ochronna

Ochrona rąk - rękawice ochronne odporne na działanie chemikaliów wykonane z gumy nitylowej lub innego materiału zalecanego przez producenta rękawic

Ochrona oczu - gogle ochronne

Wodorotlenek sodu, roztwór 5-10%

Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

H290 Może powodować korozję metali.

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.

Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożenia

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Kwas solny, 1 mol/dm³ roztwór

Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

H290 Może powodować korozję metali.

H318 Powoduje poważne uszkodzenia oczu

Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożenia

Hasło ostrzegawcze: Niebezpieczeństwo

Środki ochrony indywidualnej:

Ochrona ciała - odzież ochronna

Ochrona rąk - rękawice ochronne odporne na działanie chemikaliów wykonane z gumy nitylowej lub innego materiału zalecanego przez producenta rękawic

Ochrona oczu - gogle ochronne

Kwas solny, 0,2 mol/dm³ roztwór

Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

H290 Może powodować korozję metali.

Elementy oznakowania

Piktogramy zagrożenia

Hasło ostrzegawcze: Uwaga

Tabela 1. Dokumentacja dotycząca przygotowania 200 g roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 12% (m/m)

Obliczenia dotyczące przygotowania roztworu
<p>Obliczenia objętości roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 95%</p> <p>Obliczona objętość roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 95%: cm^3 (Wynik należy podać z dokładnością do jednego miejsca po przecinku)</p>
<p>Obliczenia objętości wody destylowanej</p> <p>Obliczona objętość wody destylowanej: cm^3 (Wynik należy podać z dokładnością do liczby całkowitej)</p>

Wykaz sprzętu laboratoryjnego niezbędnego do przygotowania roztworu
Dla sprzętu miarowego należy podać pojemność.

Wykaz prac niezbędnych do przygotowania roztworu

Czynności wykonywane podczas przygotowania 200 g roztworu kwasu siarkowego(VI) o stężeniu 12%:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Etykieta

Nazwa odczynnika:

Wzór sumaryczny:

Stężenie roztworu:

Zwroty H:.....

Tabela 4. Wykaz środków ochrony indywidualnej

Środki ochrony indywidualnej <i>(uwzględnij te, które należy zastosować podczas przygotowania roztworów wskazanych w tabelach 1, 2, 3)</i>
Ochrona ciała:
Ochrona rąk:
Ochrona oczu: